

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. spalio 11 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski (kolegijos pirmininkas), Egidijos Tamošiūnienės ir Agnės Tikniūtės, susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 29 d. paduotu **atsakovų A. L. ir J. L. kasaciniu skundu** dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. rugsėjo 14 d. sprendimo peržiūrėjimo, prašymu sustabdyti skundžiamo sprendimo dalies vykdymą,

nustatė:

Atsakovai padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. rugsėjo 14 d. sprendimo, priimto civilinėje byloje pagal ieškovės likviduojamos dėl bankroto uždarnosios akcinės bendrovės „Litoplast“ ieškinį atsakovams G. U., D. U., A. L., J. L. dėl sandorių pripažinimo negaliojančiais ir restitucijos taikymo, trečiasis asmuo civilinėje byloje – K. K. (K. K.), peržiūrėjimo. Skundžiamu sprendimu teismas nusprendė panaikinti Kauno apygardos teismo 2023 m. kovo 20 d. sprendimo dalį, kuria atmesti ieškovės ieškinio reikalavimai pripažinti negaliojančiais G. U. ir D. U. 2020 m. kovo 20 d. pareiškimą dėl 160 936,05 Eur įskaitymo ir A. L. bei J. L. 2020 m. kovo 20 d. pareiškimą dėl 160 936,05 Eur įskaitymo, ir priimti naują sprendimą – pripažinti negaliojančiais nuo jų sudarymo dienos šiuos pareiškimus dėl įskaitymo ir taikyti restituciją: priteisti ieškovei solidariai iš G. U. ir D. U. 160 936,05 Eur sumą, kuri buvo įskaityta 2020 m. kovo 20 d. pareiškimu. Priteisti G. U. ir D. U. iš BUAB „Litoplast“ 160 936,05 Eur nuomos mokesčio; priteisti ieškovei solidariai iš A. L. ir J. L. 160 936,05 Eur sumą, kuri buvo įskaityta 2020 m. kovo 20 d. pareiškimu. Priteisti A. L. ir J. L. iš BUAB „Litoplast“ 160 936,05 Eur nuomos mokesčio; kitą sprendimo dalį paliko nepakeistą, paskirstė bylinėjimosi išlaidas. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprędymas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde argumentuojama, kad apeliacinės instancijos teismas pažeidė CPK 306 straipsnio 2 dalies, 320 straipsnio 2 dalies nuostatas, nepagrįstai peržengė ginčo ribas, vertino bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme nenurodytas ir nenagrinėtas aplinkybes, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos taikant nurodytas teisės normas, priėmė ^{siurprizinį} sprendimą. Išeidamas už ginčo ribų ir savo iniciatyva apeliacinėje instancijoje ėmęs spręsti dėl įskaitymų pripažinimo niekiniais ir negaliojančiais Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.80 straipsnio 1 dalies pagrindu, teismas pakeitė ieškinio pagrindą ir dalyką, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Teismas pažeidė dispozityvumą, rungimosi, ^{lygiateisiškumo} principus, ^{nepagrįstai} suvaržė ^{atsakovų} teisės ^j teisingą gynybą įgyvendinimą. Teismas neatskleidė bylos esmės ir nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos, suteikiančios teismui teisę savo iniciatyva nagrinėti ir spręsti sandorio, kuris nėra akivaizdžiai niekinis, negaliojimo klausimą. Nukrypdamas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos, teismas visiškai nenustatinėjo atsakovų nesąžiningumo atliekant įskaitymo sandorį, kaip teisiškai reikšmingo principo sprendžiant klausimą dėl restitucijos.

Teisėjų atrankos kolegija, susipažinusi su šiais kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, vertina, kad kasaciniame skunde nekelama teisės klausimų, atitinkančių CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Pažymėtina, kad kasaciniame skunde nepakanka nurodyti tik byloje keliama teisės klausimą, tačiau yra reikalinga pagrįsti ypatingą jo svarbą vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Kasaciniame skunde nenurodyta teisės problema, kuri turėtų esminę reikšmę teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui. Kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad apeliacinės instancijos teismo skunde nurodytų teisės normų pažeidimas turi esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui ir galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui, taip pat nepagrindžiamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Dėl nurodytų priežasčių atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, prašymas sustabdyti teismo sprendimo dalies vykdymą nespėjstinas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiems asmenims.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Andžej Maciejewski

Egidija Tamošiūnienė

Agnė Tikniūtė